

(המשך מעמוד 15)

יש לנו תוכניות שונות בארצות שונות — בלונדון, בווינה, בפאריס, ביפאן, בדרום-קוריאה, בפיליפינים בטאיוואן ובסין העממית. במילים אחרות, אוניברסיטת בריגהאס-יאנג רואה את הפרויקט הזה כאן כחשוב למען הצעירים שלנו. ומכל התוכניות שאמרת לך, זו של ירושלים היא הפופולארית ביותר בין הצי-עירים.

לפני שפניתי לד"ר גלברייט, פניתי לרב מנחם פרוש. חבר-הכנסת, וביקשתי-לראיין

„אנחנו יושבים מול הר הבית, אבל לידנו יש כנסיה לותראנית, כנסיה קאתולית, אורתודוקסית, ארמנית, שני מלונות ערביים, איסלאמית וכפר ערבי בעל מיסגד“

אותו. רציתי לשמוע על הפחד של החרדים מפני האוניברסיטה המורמונית. רציתי לדעת מה מדאיג אותם. רציתי להבין מדוע המורמונים מפריעים לעם ישראל. הרב פרוש ביקש יום למחשבה, ואמר לי להתקשר למחרת היום. שבו יתן לי תשובה אם הוא מוכן להתראיין. למחרת בבוקר, כשידברתי שוב עם חברי הכנסת פרוש, הוא ענה בתקיפות, אפילו בגסות: „לא מעוניין! שלום!“ וטרק את הטלפון. ומכיוון שלא נתן לי אפשרות להביא את הצד הזה של הדברים, נאלצתי להביא רק את הצד השני.

● **מדוע ירושלים?**
יש כמה סיבות, וזו שאלה טובה מאוד. כי

חוויה רוחנית, בווראי תבואי-לירושלים, כי אין שום עיר או ארץ אחרת שיכולה לתת את זה. ● **יש לכם כנסיה פה?** לא. הנוכחות המורמונית היחידה היא זו שמשרתת את התוכנית הזו, עם כמה יוצאים מן הכלל. רוב המורמונים שחיים בארץ קשורים בצורה זו או אחרת לתוכנית האקדמית שלנו. יש כמה יוצאים מן הכלל, חלק נמצאים פה ועובדים בשגרירות, חלק נמצאים פה מסיבות פרטיות ועובדים בחברות בינלאומיות. יש 12 מישפחות מורמוניות בכל הארץ, שנמצאות כאן על בסיס פחות או יותר קבוע. כמוני, למשל. ● **אפשר להיות מורמוני ולא להיות דתי?** אני, למשל, יהודיה, אבל אני לא דתי.

יש כל מיני דרגות גם בין המורמונים. ● **אני מנסה להבין את הצד המעשי, אתם חייבים ללכת לכנסיה בכל יום ראשון?** לא יותר מאשר את חייבת.

● **אבל יש מיצוות מסוימות שצריך לקיים כל יום, כמו להתפלל, או לשיר, או לקרוא בתנ"ך.** לא. הדברים האלה רצויים אבל לא חיוניים. למשל במישפחה שלי, בכל בוקר, לפני שהילדים הולכים לבית-הספר, אנחנו קמים ב-6, כדי שנוכל לשבת כל המישפחה ביחד ולקרוא בתנ"ך. אנחנו קוראים לפי תור, ואפילו בתי בת ה-5 התחילה להשתתף ולקרוא בתור שלה. אנחנו קוראים במעגל.

לא כל מישפחה מורמונית עושה זאת, אבל זה היה רצוי שלפחות פעם ביום המישפחה תהיה ביחד. חוץ מזה, יש תפילות מישפחתיות ויש תפילות אישיות, זה משהו שאתה גדל איתו. ● **אני רואה פה עיניאשוו מקושט.** העץ הזה מסמל את תגיהמולר, ואנחנו מציינים את הולדתו של ישוע הנוצרי. ישוע הוא המרכז לכל מה שאנחנו מאמינים. הוא החלק החשוב ביותר, מה שנתון עור סיבה לזה שהארץ הזו כליכך חשובה לכל הנוצרים, אם בוחנים את כל התיירים הנוצרים שבאים לכאן, הם באים למען החוויה הרתית-רוחנית, הם באים כדי לצעור בעיקבות ישוע, ולא כליכך כדי ללמוד על הסיכסוך הישראלי-ערבי.

● **איך אפשר ליהפך למורמוני?** ברור שצריך להפגין בדרך אמיתית שלמדת את עקרונות-הדת, שהבנת, שאתה מוכן לחיות לפיהם, וצריך לשכנע את מנהיגי הכנסיה שאתה

● **מדוע אין לכם כנסיה בישראל?** אין מספיק אנשים כדי לקיים כנסיה. אנחנו מחזיקים אולם-מיפגש קטן לכל המישפחות. בכל רחבי ישראל יש 12 מישפחות — כמה בגליל, כמה בהרצליה וכמה בירושלים.

● **אתה נולדת במורמוני?** כן. כמה דורות אחרת. אבל זה לא כליכך קל, זה לא אומר שאם נולדת מורמוני, אז הכל נגמר. זה לא אוטומאטי.

● **אתם מטבילים את הילדים שלכם?** רק בגיל 8, או יותר מאוחר. חשוב שהאדם ירגיש שהוא עושה את הצעד הזה, ולא שזה משהו שעושים בשבילו.

● **יש לכם כללים של עשה ואל תעשה, באוכל למשל?** יש לנו חוקי-כשרות. לכן לא הצענו לך קפה, או תה, או אלכוהול. לכן לא הצענו לך סיגריה, אנחנו לא עושים זאת. אנחנו מאמינים בחוקי הצניעות. אנחנו מאמינים שהגוף הוא מיקוש האלוהים, ושגוף בריא ונפש בריאה הולכים ביחד.

● **אתם צימחוניים?** לא, אנחנו אוכלים בשר, ואת בטח יכולה להריח אותו מתבשל עכשיו לארוחת-הערב. אנחנו מאמינים שכל דבר שמכניסים לגוף צריך להיות בריא. כך שאין לנו רשימה, זה עניינו של הפרט להחליט מה בריא ומה לא. יש כמה איסורים, כמו על עישון, קפה, תה, אלכוהול, וכמובן על סמים. כך שיש לנו חוקי-כשרות משלנו.

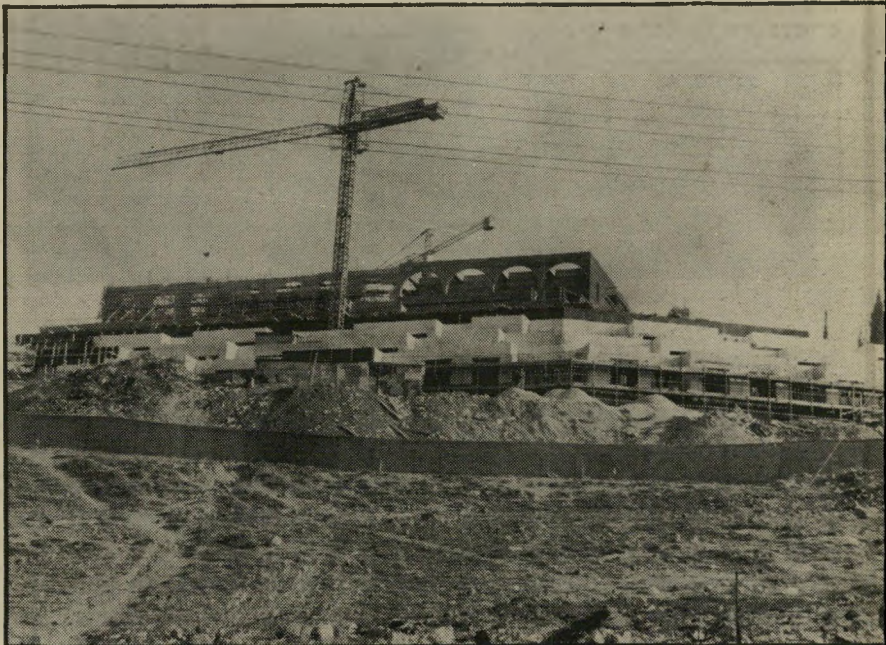
● **אבל אם מישהו מעשן סיגריה, זה לא הופך אותו ללא-דתי?** זו שאלה מעניינת. אם תלכי למשל לבריגי-האס-יאנג, לאוניברסיטה, בתוך 27 אלף סטודנטים, ותלמדי ארבע שנים באוניברסיטה ותקבלי תואר ראשון, בכל הזמן הזה לא תמצאי סיגריה אחת בקמפוס ולא פחית-בירה אחת ולא כוסיקפה אחת. אבל התשובה היא שאתה יכול עדיין להיות מורמוני, לא יגרשו אותך מהקהילה אם תעשן סיגריה.

● **היהודים הרתיים טוענים שאתם מיסיונרים, והם פוחדים שתקחו את כל הנוער היהודי הצעיר והטוב ותטבילו אותו לדת המורמונית.** ענת, אנחנו נמצאים פה כבר 17 שנה בלי שנעשה דבר כזה. העבר שלנו מדבר בעד עצמו. נמשך כל התקופה הזו היו כמה אנשים שהוטבלו כאן. כולם היו נוצרים, שבאו כדי שיטבילו אותם בנהר-הירדן. זה משהו מיוחד לנוצרי להיות מוטבל בירדן, מפני שישוע הוטבל

● **אתם יכול להסביר?** אנחנו נוצרים, וככאלה אנחנו מאמינים בשני החלקים של התנ"ך. חוץ מזה, ספר המורמונים יש לו שורשים בירושלים, גם הוא התחיל פה. ● **מתי זה היה?** בשנת 600 לפני הספירה. והוא מתאר את המסע של קבוצת בני-ישראל מירושלים לארץ חדשה. כך שאנחנו באים לארץ הזו עם קשרים דתיים חזקים ורגשות חזקים.

● **אם כך, אתה לא יכול להשוות את ירושלים עם אף אחד מהמקומות שהי רגע הזכרת?** לא, בכלל לא. אם את רוצה ללמוד אנגלית ושקספיר, אז תבחרי בלונדון. אם את מעוניינת במוסיקיה, בווראי תלכי לווינה, אבל אם את רוצה

באתם מאמין ושכונתך אמיתית. אז אתה עוכר טבילה ואתה הופך לחבר. זה דבר מאוד אישי, פנימי. צריך לוודא שאת, ענת, לא תנקשי מחר להיות מורמונית וביום אחד זה יעבור לך. זה לוקח זמן רב. ● **מה ההבדל בין מורמוני לקאתולי, למשל?** כמה זמן יש לך? טוב, בקיצור: מורמוני הוא חבר בכנסיה של ישוע המשיח של הקדושים המאוחרים, וזהו השם הרישמי. מורמוני זה רק שם חשיבה. ההבדל העיקרי הוא שאנחנו מאמינים שגם היום יש נביא חי, כמו שהיה בזמן משה, או ירמיהו, או יחזקאל, וכל הנביאים שכל-כך מוכרים לכם מהיהדות, והאדם הזה מוביל את הכנסיה לפי העיקרון של ההתגלות האלוהית. אנחנו מתעקשים על כך שהיום, גם פחות מאשר

בניין האוניברסיטה המורמונית השבוע
יש בישראל 12 מישפחות מורמוניות!

הפגנת-חרדים בכיכר-השבת בירושלים
פרוש לחץ את ידי. הוא התייחס אלינו בחום רב!

שם. אני מדבר על כל נוצרי, לאדרווקא על המורמונים. בכל ימות השבוע אפשר לראות ליד קיבוץ דגניה, במקום שהירדן יוצא מהכנרת, מקום מיוחד שהוכן עליידי ממשלת ישראל כדי לערוך בו את הטבילה. כך שבמשך 17 השנה שאנחנו פה היו כמה הטבלות, והיו אפילו כמה הטבלות של יהודים, אבל לא כתוצאה של פעילות מיסיונרית של הכנסיה שלנו, ובווראי לא של האוניברסיטה שלנו.

● **האם זה לא חלק מאורח-החיים שלכם לעסוק בפעילות מיסיונרית?** זה כן. ● **אז למה אתם לא עושים את זה פה?**

כדי להבין את זה צריך לדעת שיש 188 מיסיונרים שלנו ברחבי-העולם, ובהם יש 30 אלף מתנדבים צעירים, בסביבות גיל ה-20, שהולכים לשנתיים, על חשבונם, כמו שרות בצבא. אבל אנחנו לא מקימים מיסיון בשום ארץ שבה לא נותנים לנו רשות, או שבה אנחנו לא רצויים.

● **סיפרו שחתמתם על מיסמך שבו אתם מתחייבים שלא לעסוק בפעילות מיסיונרית?** כן, ודעת-הפנים של הכנסת.

● **הכריחו אותכם להתחייב?** לא, ואת זה צריך להבין, זה היה מעשה התנכרותי שלנו.

● **אתם באתם אליהם והצעתם לחתום על מיסמך כזה?** אנחנו רגישים לדאגות שלכם, אנחנו רגישים לעובדה שאחרי רצח של שישה מיליון יהודים

„ב'1981 נחקבלה בדרגים הגבוהים של הכנסיה שלנו החלטה האוסרת עלינו לטבול איש במדינת ישראל — חוץ מילדינו שלנו, כמובן“

בשואה, זה לא מקובל עליכם שתהיה פה פעילות מיסיונרית. לקח לנו זמן להיות מורעים לזה. היתה תקופה של הסתגלות, שאנחנו מכנים אותה תקופת הבדיקה. הבנו שאנחנו לא יכולים ללכת ולדפוק על דלתות, כמו שאנחנו עושים במקומות אחרים. הבנו שזה לא מקובל כאן. מעולם המרכז לא התכוון להיות מיסיוני, הוא מראש התכוון להיות מרכז אקדמי. הרתיים טענו שאנחנו מתכוונים להקים מרכז מיסיונרי, וזו מעולם לא היתה כוונתנו. יש לנו מרכזים מיסיונריים, אבל לא בישראל. למעשה, אנחנו לא פועלים בשום מקום בעולם שבו אנחנו לא רצויים. לכן אין לנו פעילות מיסיונרית במדינות אירופה המזרחית, למרות שיש לנו מאמינים שם, לא כנרת-המעועצות, לא בסין העממית, לא בעולם הערבי, לא ביוון, לא בתורכיה, לא בישראל. בכל המקומות האלה המיסיון שלנו, או של כל כנסיה אחרת, אינו רצוי, לכן אנחנו לא פועלים בהם. בגלל העובדה שאנחנו בונים את הבניין הזה, היה מי שחשבו שהנה, המורמונים, המיסיונרים הגדולים, עומדים לנבנת מיסיון בירושלים. זה לא נכון. אבל משום שאנחנו מבינים מדוע (המשך בעמוד 28)